

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 911 61 458
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

Jan Smith
Glennveien 82
1476 RASTA

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2022/4526-5 432.4

Deres ref.

Dato 09.05.2022

Delegert sak - Hemmeldalen NR - tillatelse - motorferdsel - barmark - uttransport av felt elg - 2023 - 2026 - Jan Smith

Vedtak

Med hjemmel i verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat, § 5 pkt. 11, får Jan Smith tillatelse for motorferdsel på barmark for uttransport av felt elg.

Tillatelsen er gitt med følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for jaktfeltet mellom elvene Hovda og Hemla samt grensa mot Stor-Elvdal, (Hemmerneset) se også figur 1 i saken.
- Tillatelsen gjelder i tidsrommet for elgjakt i perioden 2023-2026.
- Transporten kan kun foregå med kjøretøy av type beltegående elgtrekk.
- Transporten skal foregå på vegetasjon som tåler denne type transport. Det skal ikke settes varige spor i grunnen, og våte partier skal unngås så langt råd er. Med varige spor menes spor som er synlige over flere sesonger.
- Antallet transporter er begrenset oppad til antallet felte dyr.
- Tillatelsen skal bringes med under transporten.
- Senest to uker etter jaktens slutt skal jaktlaget sende en enkel rapport av gjennomført transport med inntegning av omtrentlige traseer på kartet hvor transporten har foregått. Rapporten sendes sfinpost@statsforvalteren.no, og merkes Rondane-Dovre nasjonalparkstyre, arkivsak 22/4526. Er tillatelsen ikke benyttet ber vi om en tilbakemelding om dette også.

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Hemmeldalen naturreservat, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Tiltakshaver har selv ansvar for innhenting av samtykke fra berørte grunneiere.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Nasjonalpark	Dovre, Rondane
Naturreservat	Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkinntjønnin
Landskapsvernområde	Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

Dokumenter i saken

Søknad fra Jan Smith, datert 24.04.22.

Tilleggsopplysninger fra Jan Smith, 09.05.22.

Saksopplysninger

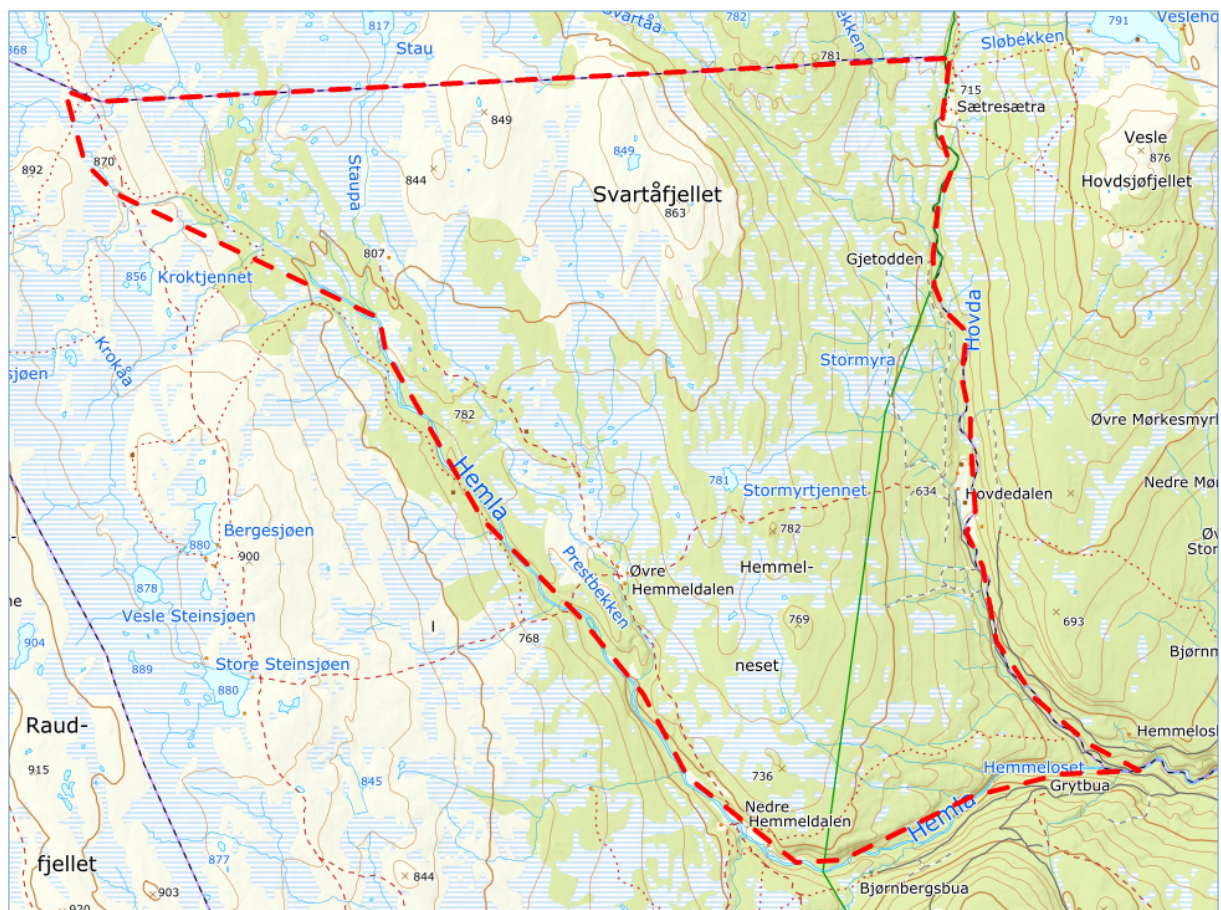
Jan Smith har i e-post datert 24.04.22 søkt om:

«(...)Samtidig søker jeg om forlengelse av dispensasjonen for 4 nye år – (...) samt utkjøring av felt elg. (...) I tillegg søker jeg om tillatelse til også å kunne benytte en ATV med belter for uttransport av felt elg gjeldende fra jaktåret 2022 og ut perioden.»

Jan Smith har i e-post datert 09.05.22, i tillegg opplyst:

«Til orientering er elgjakt-terrenget begrenset av elvene Hovda og Hemla samt grensa mot Stor-Elvdal.»

Avgrensingen av jaktfeltet er vist i figur 1.

Figur 1. Avgrensing av jaktfeltet, som opplyst av Jan Smith.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespenn.

Verneformål – forskrift

Hemmeldalen naturreservat

§ 2 Formål

Formålet med fredningen er å ta vare på:

- et stort og tilnærmet urørt naturområde og dets landskapsformer,
- biologisk mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser,
- sentrale leveområder for villrein,
- våtmarksområder med et rikt fugleliv,
- et myrlandskap med stor variasjon i myrtyper.

§ 3 Vernebestemmelser

(...)

4. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt. (...)

§ 5 Eventuelle unntak etter søknad

11. Uttransport av felt elg og hjort. Utfrakt av felt villrein kan unntaksvis tillates. Det skal benyttes beltegående elgtrekk.

Forvaltningsplan

Uttransport av felt elg og hjort, jf. verneforskriftens § 5 punkt 11.

«...Det skal benyttes beltegående elgtrekk. En stor andel av Hemmeldalen naturreservat er elgjaktterreng. Mesteparten av dette arealet ligger også langt fra bil- og traktorveier og andre aktuelle kjøretreaser. Det kan derfor påregnes å få tillatelse til motorisert uttransport av felt elg forutsatt at dette skjer ved bruk av elgtrekk som er et lett beltegående kjøretøy som er skånsomt mot terrenget, at det legges vekt på å gjøre kjørestrekningen innenfor naturreservatet kortest mulig, samt at all kjøring skjer med tanke på å unngå terreng- og vegetasjonsslitasje så langt råd er. Kjøring i sårbart åpent høyfjellsterreng med lite bærekraftig vegetasjon skal unngås. Det vil bli stilt krav om føring av kjørebok ved slik motorisert uttransport i naturreservatet.

Dersom dette vilkåret oppfylles og kjøringen synes å bli utført på en hensynsfull måte, vil det være aktuelt å innvilge flerårige dispensasjoner. I utgangspunktet bør det være jaktrettshaver som søker forvaltningsmyndigheten om dispensasjon. Dersom det gis åpning for utvidet elgjakt på senhøsten/forvinteren kan bruk av snøskuter være den eneste praktiske måten å få ut felte dyr ved motoriserte hjelpemidler. Forutsatt at slik transport kan skje på godt

snødekt mark er forvaltningsmyndigheten innstilt på å gi tillatelse også til bruk av snøskuter for uttransport av felt elg i rimelig omfang. Hjemmel for eventuelle slike tillatelser er naturmangfoldlovens § 48.

(...)

Fredningsforskriften presiserer at det skal benyttes beltegående elgtrekk ved uttransport av felt storvilt. Eventuell bruk av andre kjøretøyer til formålet, eksempelvis ATV, har vært gjenstand for en del diskusjon i forvaltningen av naturvernområder. Når det i verneforskrifter konkret nevnes beltegående elgtrekk, så er dette et resultat av bevisste valg ved fastsettelsen av forskriftene, ut fra at bruk av slike kjøretøyer synes å være mest forenlig med verneformålene. Slike kjøretøyer har et spesifikt bruksområde, holder lav hastighet og er skånsomme mot terrenget. I brev av 8. februar 2008 til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har Miljøvern-departementet lagt vekt på disse forholdene, og påpekt at det ikke er ønskelig å åpne opp for andre typer kjøretøyer enn elgtrekk for uttransport av felt storvilt i nasjonalparker. Forvaltningsmyndigheten er av den oppfatning at samme restriktive holdning bør ligge til grunn i forhold til slike biologiske naturreservater som Hemmeldalen representerer, spesielt fordi terrenget i store deler av naturreservatet er svært bløtt. På denne bakgrunnen kan tillatelse til bruk av ATV ved uttransport av felt storvilt fra Hemmeldalen naturreservat ikke påregnes gitt.»

Naturmangfoldloven

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper i §§ 8-12 (kunnskapsgrunnlag, føre-var prinsippet, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), jmfør § 7.

Vurdering

Utgangspunktet i vernebestemmelsene er at all motorisert transport på barmark er forbudt. Verneforskriftene åpner likevel for å gi tillatelse til transport på barmark til spesielle formål, bl.a transport av felt elg og hjort, med beltegående elgtrekk.

Forvaltningsplanens retningslinjer legger opp til at det kan påregnes å få tillatelse til omsøkte transport, dersom det brukes lett beltegående elgtrekk. Barmarkskjøring med elgtrekk kan gi varige spor i terrenget, spesielt i myrområdene i naturreservatet. Det legges derfor vekt på at all kjøring skal skje med tanke på å unngå terreng- og vegetasjonsslitasje. Kjøring med elgtrekk i sårbart åpent høyfjellsterreng og i vått myrterreng med lite bærekraftig vegetasjon skal unngås. Det legges videre vekt på at transporten skal foregå på en slik måte at kjørestrækningen innenfor naturreservatet blir kortest mulig.

Begrensning i antall turer, tidsavgrensning på tillatelse og andre vilkår, gir et godt grunnlag for at naturmangfoldet ikke skal bli nevneverdig belastet. Tiltakshaver plikter å iverksette de tiltak som er nødvendig for at naturmangfoldet ikke skal bli skadelidende. (jf naturmangfoldloven § 11 og 12)

Kunnskapsgrunnlaget om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og

Sølnekletten. NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel i området (§ 8).

Plott fra GPS-merka simler sin bruka av området om høsten er vist i figur 2.

Figur 2. Plott fra GPS-merka simler Rondane sør – om høsten.

Figur 2 viser at villreinen bruker området i jaktperioden. Ferdselen og aktiviteten knytt til selve jakta vil utgjøre en vesentlig større bruk enn transporten av de felte dyra. Transporten kan derfor vurderes å ikke ha nevneverdige konsekvenser for økosystemet og samlet belastning på naturen. Jf. naturmangfoldloven § 9 og 10.

Verneforskriften og vedtaket stiller krav om bruk av bestemt type utstyr. (Jf. naturmangfoldloven §§ 11 og 12.

I Hemmeldalen naturreservat er det store områder med myr og bæresvak mark. Det er derfor grunn til å være før-var i saker som gjelder bruk av andre kjøretøy enn «beltegående elgtrekk», jf. naturmangfoldloven § 9 og 12. Over tid vil bruk av andre kjøretøyer enn «beltegående elgtrekk» kunne gi betydelige kjøreskader som vil være synlige for en lang periode (jf. naturmangfoldloven § 10). Myr og våtmark er en viktig del av verneformålet.

Vår vurdering er at bruk av ATV med belter ikke er i tråd med retningslinjene i forvaltningsplanen, og at det kan ikke påregnes å få tillatelse til bruk av et slikt kjøretøy. Reglene i verneforskriften for naturreservatet er restriktive, og satt for å forebygge terrengskader i forbindelse med uttransport av felt elg.

Konklusjon

Det er grunnlag for å gi søker tillatelse som omsøkt, med vilkår, likevel slik at det blir stilt krav om bruk av beltegående elgtrekk.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Åmot kommune	Torget 1	2450	RENA
Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Runa Skyrud			
Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten	c/o Statsforvalteren i Innlandet, boks 987	2604	LILLEHAMMER